

Polski
Instytut
Ekonomiczny

Polityka cenowa firm w 2021 roku – badanie PIE

Perspektywy inflacyjne

Cały H2 2021 rok pod znakiem szybkiego wzrostu CPI i PPI

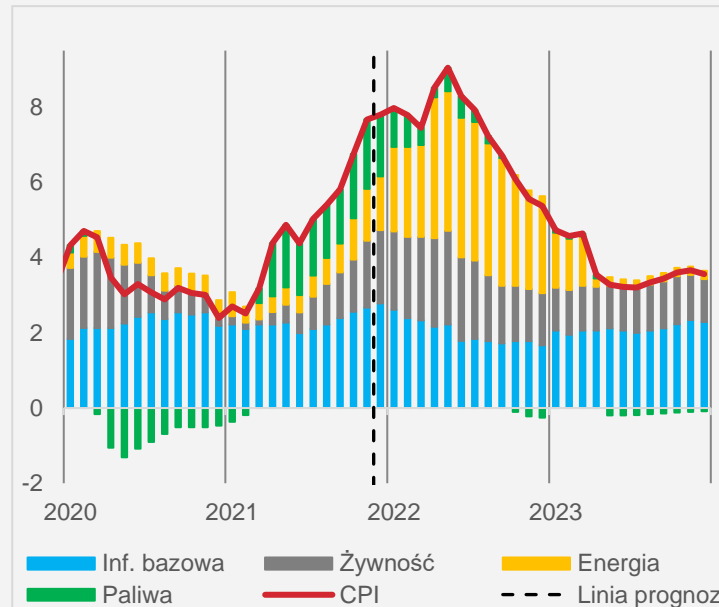
Prognozy PIE wskazują na utrzymywanie się podwyższonej inflacji (powyżej celu NBP) zarówno w 2022 jak i 2023 roku

- Średnioroczna inflacja w 2022 roku na poziomie 7,3%
- Szczyt inflacji w maju 2022 – 9%

Bardzo prawdopodobne efekty drugiej rundy.

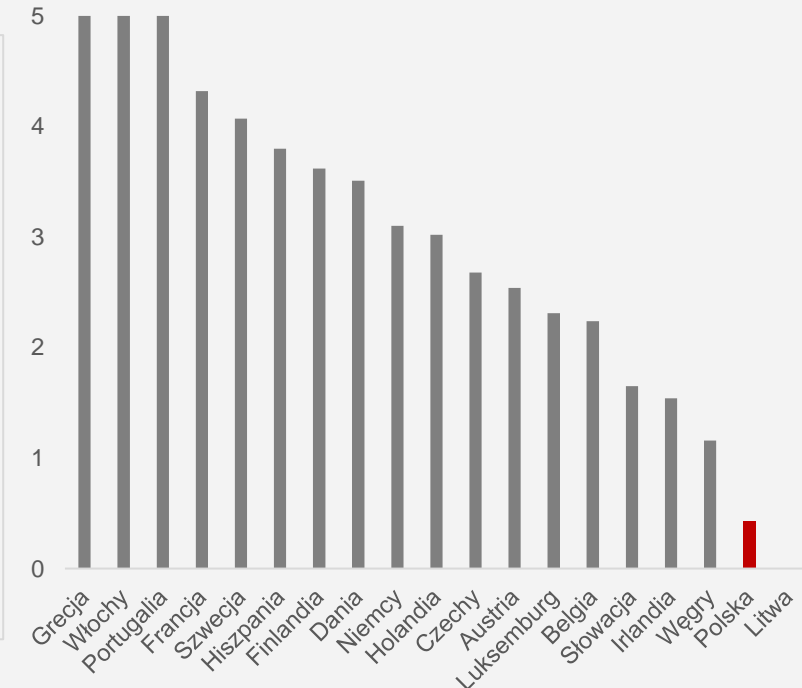
- Wysoki odsetek firm. raportuje plany podwyżek cen.
- Napięcia na rynku pracy mogą stymulować dodatkowo presję płacową.

Struktura inflacji (proc. r/r)

Źródło: prognoza PIE, Przegląd Gospodarczy – zima 2021

Ocena odporności na ryzyko spirali płacowo-cenowej

Źródło: prognoza PIE, Przegląd Gospodarczy – zima 2021

Uwaga: wyższy wynik oznacza mniejsze ryzyko powstania spirali.

Polityka cenowa firm w 2021 r.

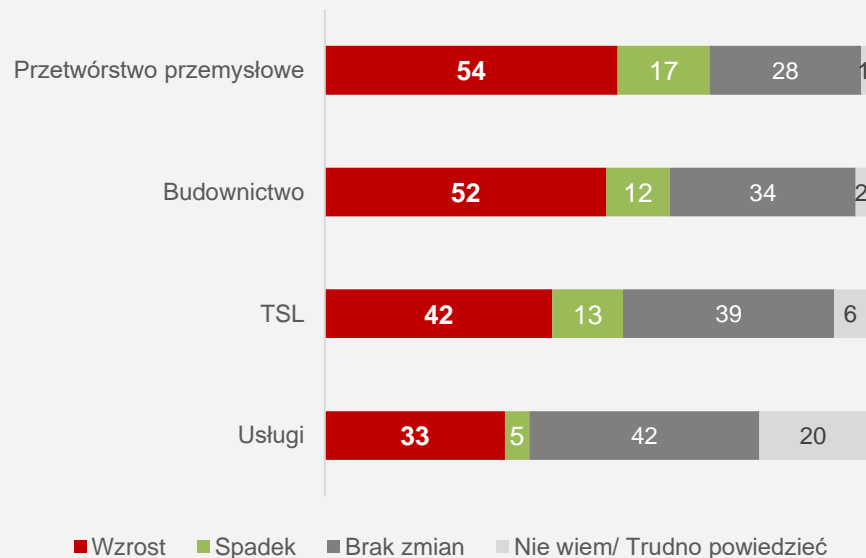
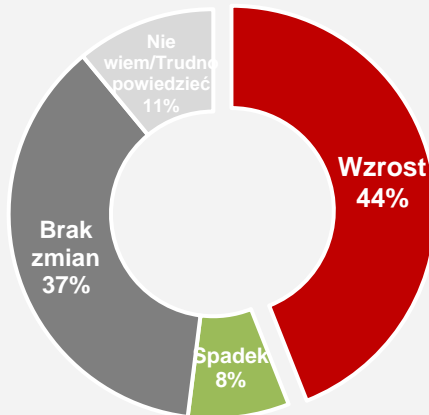
Jaki był kierunek zmian w 2021 r. cen usług i produktów oferowanych przez przedsiębiorstwa ?

W 2021 roku 44% firm podniosło ceny

- 37% utrzymało wcześniejsze stawki
- 8% obniżyło ceny produktów i usług

Najczęściej ceny podnosił przemysł i budownictwo, a najrzadziej usługi

- Sektor usługowy deklaruje najbardziej stabilne ceny w 2021
- Ponad połowa firm w budownictwie i przemyśle podnosiła ceny

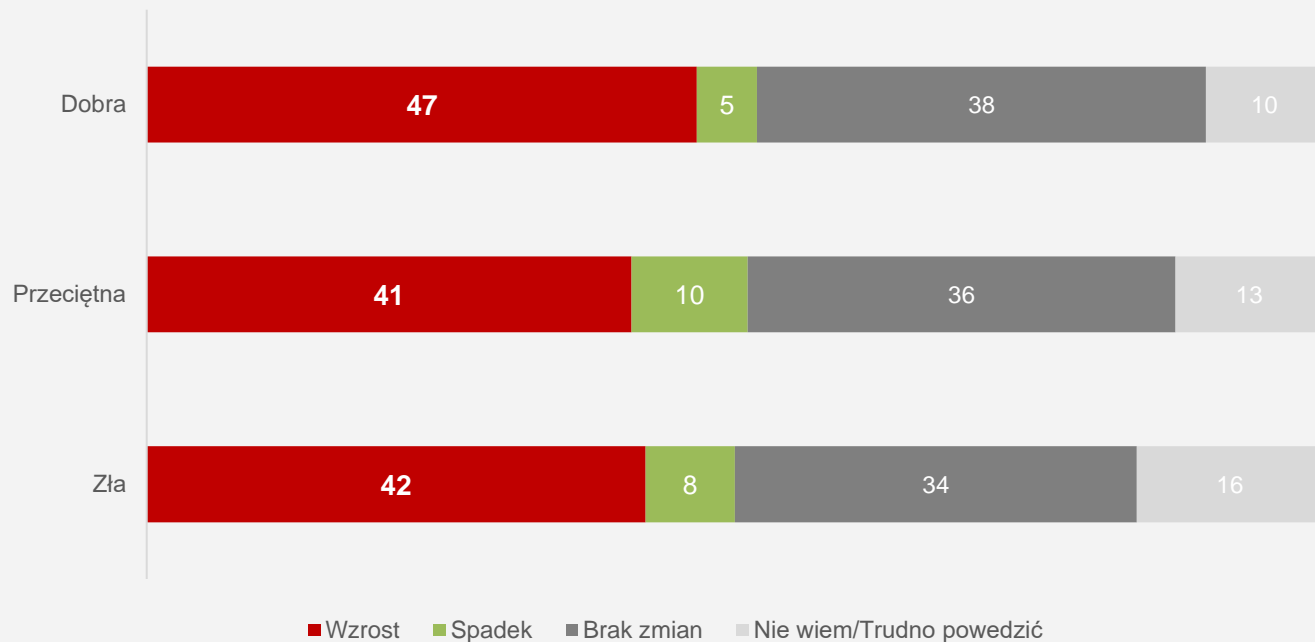
Źródło: badanie Polski Instytut Ekonomiczny, grudzień 2021

Zmiany cen a sytuacja finansowa firmy

Wśród firm, które oceniły swoją sytuację finansową jako dobrą:

- 47% przedsiębiorców podniosło ceny swoich produktów i usług
- 5% firm obniżyło stawki

Przedsiębiorstwa z przeciętną lub złą sytuacją finansową istotnie rzadziej podnosiły ceny

Zmiany cen i marże w firmach

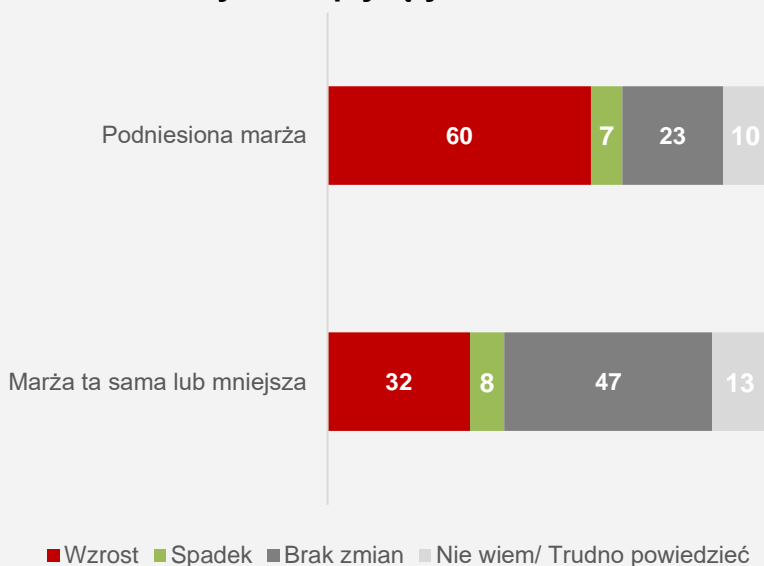
42,5% firm deklaruje poprawę marż w 2021 r:

- W tej grupie 60% firm podniosło ceny
- 7% firm obniżyło stawki

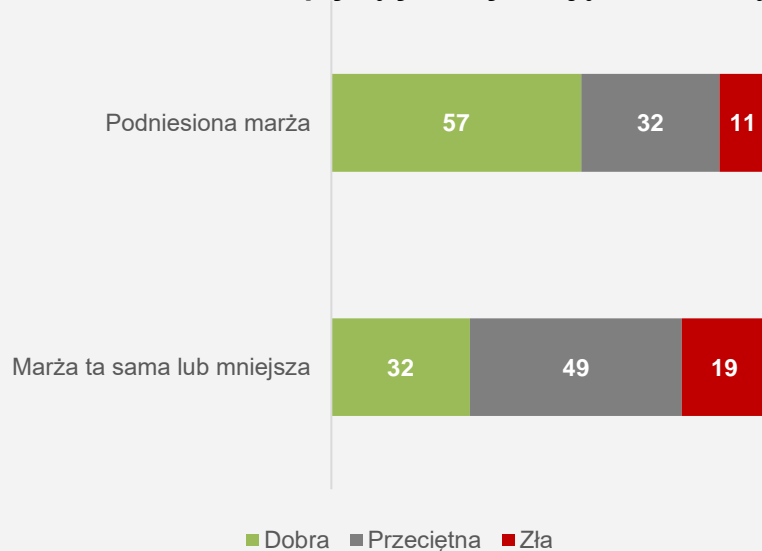
Przedsiębiorstwa z przeciętną lub złą sytuacją finansową istotnie rzadziej podnosiły ceny

- 57% przedsiębiorców, którzy poprawili swoje marże dobrze oceniło swoją sytuację finansową

Jak zmiany cen wpłynęły na marże?

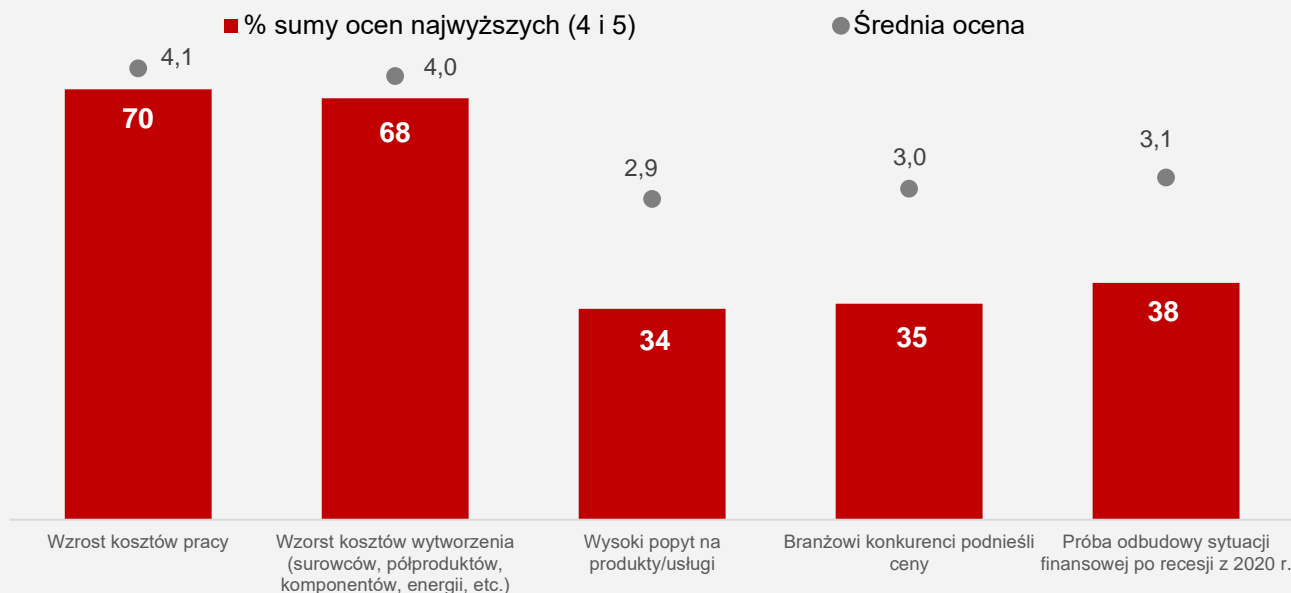
Jak marże wpłynęły na sytuację finansową?

Przyczyny podnoszenia cen

Co skłoniło firmę do podniesienia cen produktów lub usług?

Ocena każdego czynnika w skali od 1 do 5, gdzie 1 – bardzo mały wpływ, a 5 – bardzo duży wpływ.

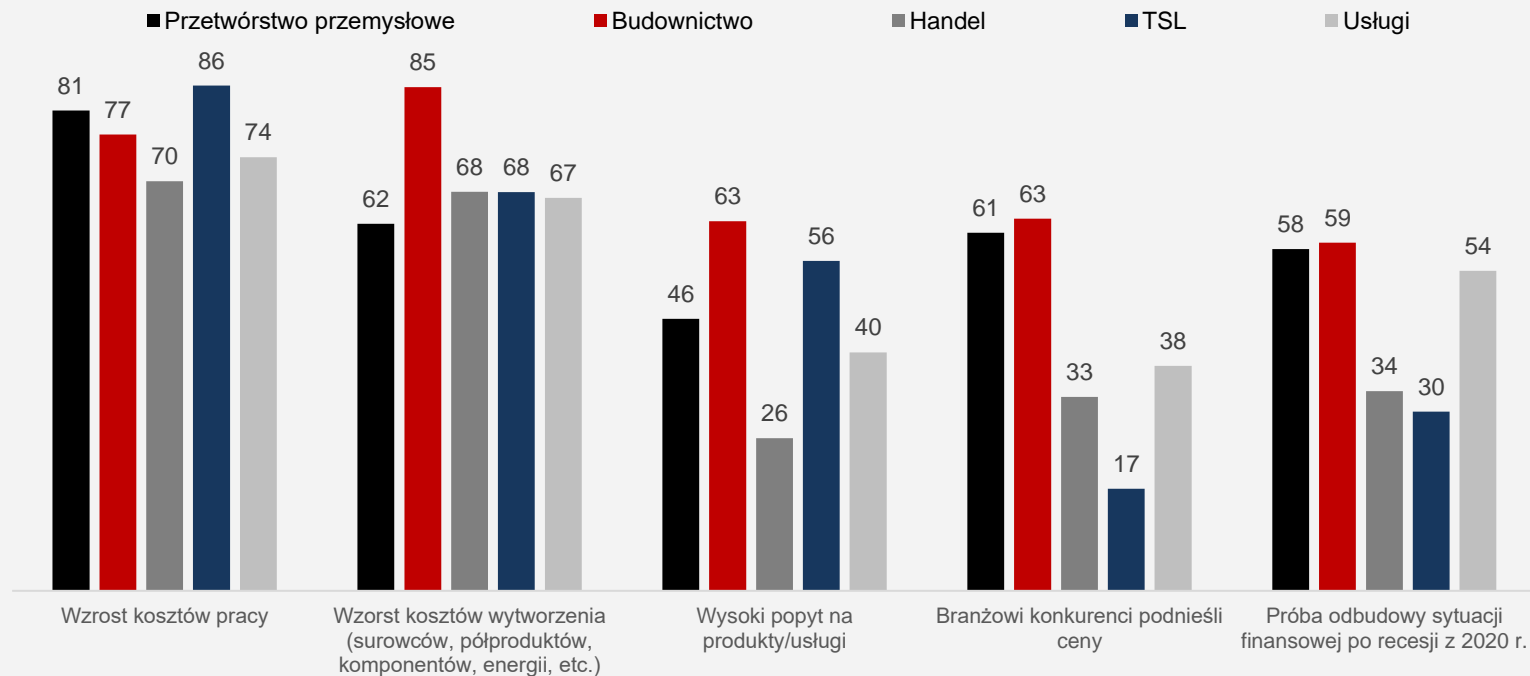
Przedsiębiorcy pytani o powody podnoszenia cen wskazywali głównie na rosnące koszty pracy i koszty wytworzenia.

- 38% przedsiębiorców wskazywało podniesienie cen jako sposób na próbę odbudowy sytuacji finansowej firmy
- Ok 1/3 badanych wskazywało na czynniki rynkowe – wysoki popyt lub działania konkurencji

Przyczyny podnoszenia cen - branże

Sektor budownictwa podniósł ceny głównie pod presją wzrostu kosztów wytworzenia, a TSL i produkcja z powodu wzrostów kosztu pracy

- Usługi podnosząc ceny próbowały odbudować finanse po recesji

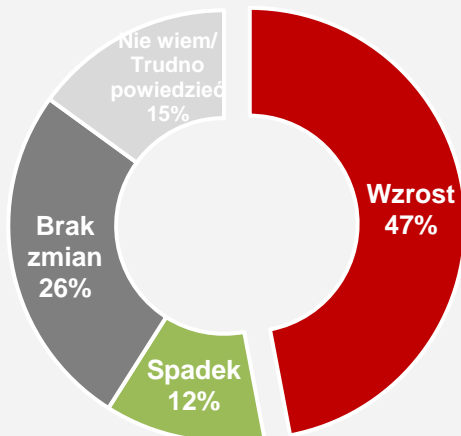
Źródło: badanie Polski Instytut Ekonomiczny, grudzień 2021

Szok podażowy a polityka cenowa

Dla firmy doświadczonych brakami podażowymi to nie był główny powód do podnoszenia cen

- 47% firm które odnotowały wyższe koszty wynikające trudności w dostępie do produktów i usług podniosło ceny w 2021 roku
- Te same firmy pytane o przyczyny wzrostu cen wskazywały jednak częściej na koszty pracy niż, a braki podażowe zrównały się niemal z wysokim popytem

Deklaracje firm co do zmian cen w 2021 r., wśród przedsiębiorstw, które odnotowały trudności w dostępie do produktów i usług w 2021 roku i z tego powodu ich koszty dostaw wzrosły

Deklarowane powody podniesienia cen produktów lub usług w 2021 r. w tej grupie

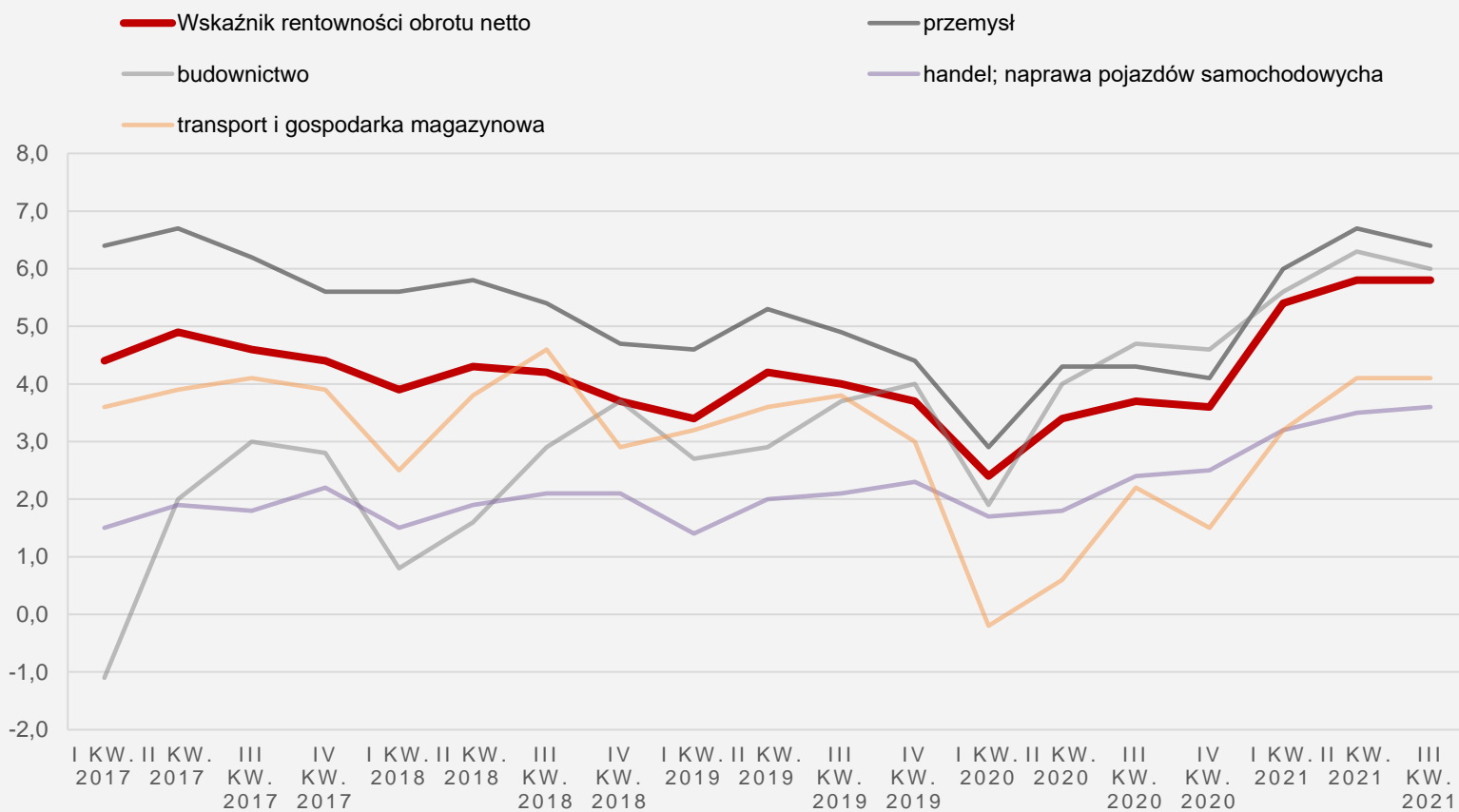

Źródło: badanie Polski Instytut Ekonomiczny, grudzień 2021

Rentowności w firmach niefinansowych

W okresie odbudowy po lockdownach firmy odbudowały swoją rentowność.

- Wskaźnik rentowności obrotu netto w średnich i dużych firmach w Polsce jest na rekordowych poziomach
- Najlepiej wygląda sytuacja w przemyśle, a najstabilniej w handlu

Planowane zmiany w marżach w 2022 r

W 2022 roku 42,1% (-0,4 pkt. proc. r/r) firm deklaruje poprawę marż:

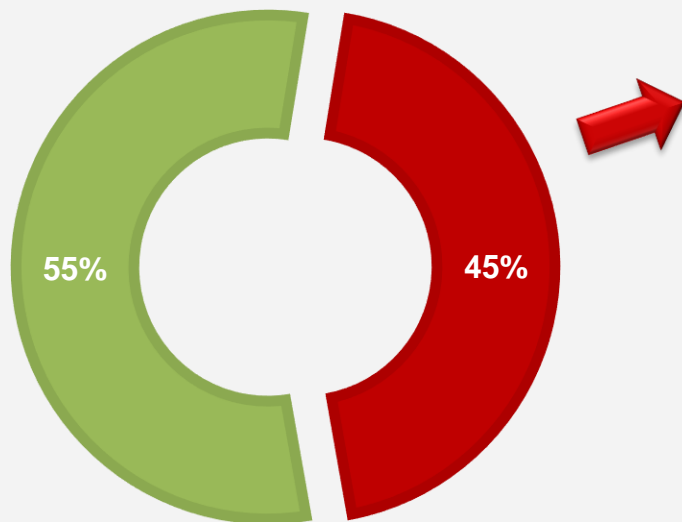
- W tej grupie 55% firm podniosło marże w 2021 roku
- 45% firm nie zmieniło marż lub one zmały w 2021 roku, ale planują je zwiększać

Wśród firm, które w 2021 roku nie poprawiły marż, ale planują na 2022 rok przeważa przemysł i TSL.

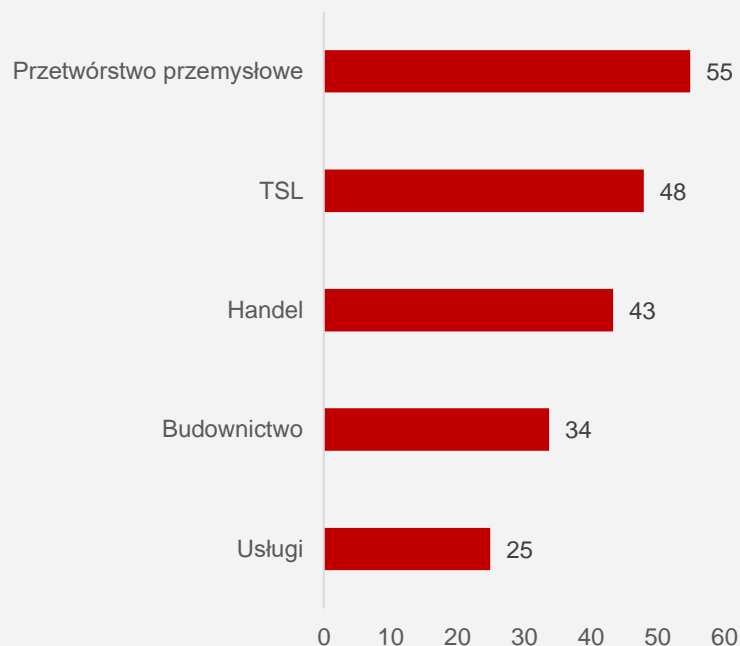
- najniższe wskazania występują w usługach.

Planowana poprawa marży w 2022 roku

- Poprawa marży w 2021 roku
- Marża bez zmian lub mniejsza w 2021 roku

Udział firm z poszczególnych branż, które nie poprawiły marży w 2021 r., ale planują na 2022 r.

Wnioski

Według deklaracji w 2021 roku firmy podnosiły ceny głównie ze względu na: wzrosty kosztów płac i wytworzenia

Podniesione ceny poprawiły marże w firmach, choć firmy nie wprost się do tego przyznają

Firmy w 2021 roku odbudowały marże, które znalazły się nawet na poziomach przekraczających stan sprzed kryzysu COVID-19

Firmy planują dalszą poprawę marż w 2022 roku. Sprzyja temu otoczenie makroekonomiczne (wysoki popyt i podwyższona inflacja)

Metodologia badania

- Badanie przedsiębiorstw zostało zrealizowane na przełomie listopada i grudnia 2021 r. na zlecenie PIE.
- Badanie przeprowadzono przy użyciu techniki CATI (Computer Assisted Telephone Interviewing) na losowo-kwotowej próbie 1000 przedsiębiorstw, w 4 kategoriach wielkości i 12 sekcjach PKD.
- Wnioskowanie o populacji polskich przedsiębiorstw przy poziomie ufności 0,95 z błędem szacunku 3%.

Dziękuję za uwagę!

Opracowanie: Katarzyna Dębowska, Andrzej Kubisiak.

**Polski
Instytut
Ekonomiczny**